

Det Samfundsvidenskabelige Fakultet	Omprøve December 2019
Juridisk kandidateksamen	Ordning:
Del/delprøve/fase: 2. år af bacheloruddannelsen	
Fag: Forvaltningsret	
Opgavetype: AO	
Antal sider i opgavesættet (incl. forsiden): 5	
Eksamensdag: Fredag den 6. december 2019 kl. 9.00 – 14.00	
Eksamenslokale:	
Tilladte medbragte hjælpemidler: Alle - herunder batteridrevet PC som opslagsværk	
Materiale der udleveres til eksaminanden: Intet ud over opgaveteksten	

(Det bemærkes, at der ikke foretages opgavegennemgang)

AO 1

Jens Hansen ejede en landbrugsejendom på 100 ha (hektar) beliggende i landzone ca. 3 km fra Lilleby. Ejendommen havde været i Jens Hansens families eje i over 200 år. I forbindelse med, at Jens Hansen ville gå på pension som landmand og sælge ejendommen til sin søn, var Jens Hansen interesseret i at udstykke en del af jorden som en selvstændig ejendom med henblik på at opføre en bolig til sig selv, så han kunne blive boende i nærheden af slægtsgården. Jens Hansen søgte den 11. januar 2019 Lilleby Kommune om tilladelse i henhold til planlovens § 35, stk. 1, til at udstykke et ubebygget areal på 800 m².

Sagen blev behandlet af fuldmægtig Bente Bøgh, der var ansat i kommunens Afdeling for Teknik og Miljø. Bente Bøgh sendte ansøgningen i høring hos Jens Hansens nabo Maren Kjær, jf. planlovens § 35, stk. 4. Maren Kjær ringede til Bente Bøgh på dagen for høringsfristens udløb og gjorde indsigelse mod udstykningen, da et hus på det omhandlede areal meget vel kunne ødelægge udsigten fra hendes hus. Bente Bøgh skrev ikke samtalen ned, men skrev i stedet straks efter samtalen en indstilling til kommunens Udvalg for Teknik og Miljø om, at der blev meddelt afslag på ansøgningen med henvisning til det, som Maren Kjær havde anført.

I sagens behandling i udvalget deltog alle udvalgets fem medlemmer. Formanden indledte udvalgsrådet med at sige, at han var enig i, at der skulle meddeles afslag, men at det afgørende for ham ikke var hensynet til Maren Kjærs udsigt, men derimod at nye boliger burde opføres i de områder, hvor der var planlagt byudvikling ifølge kommuneplanen og lokalplaner, og at der var mange ledige byggegrunde i sådanne områder både i Lilleby og andre landsbyer i kommunen. Han sagde videre, at der efter hans mening ikke var noget, der talte afgørende for, at der skulle gøres en undtagelse i denne sag, og at en tilladelse ville skabe en uheldig præcedens. To andre medlemmer erklærede sig enige i dette. Et fjerde medlem tilsluttede sig dette og tilføjede, at man også måtte tage hensyn til, at kommunen havde en interesse i at få solgt nogle af de byggegrunde, som den havde byggemodnet og udbudt til salg. Det sidste medlem – August Andersen, der var Maren Kjærs søsters ægtefælle – erklærede, at han var enig i alt det, der var anført til støtte for at meddele afslag. Kommunen meddelte ved brev af 8. marts 2019 Jens Hansen afslag med henvisning til de grunde, som flertallet havde lagt vægt på, og til planlovens § 35, stk. 1. Afgørelsen var vedlagt behørig vejledning om, at afgørelsen kunne påklages til Planklagenævnet.

Jens Hansen ringede til Bente Bøgh og sagde, at han var meget ked af afslaget. Han overvejede at klage, men han vidste, at Planklagenævnet havde en meget lang sagsbehandlingstid, og han ville gerne gennemføre det påtænkte generationsskifte med det samme, da hans helbred var dårligt. Han spurgte, om der var andre muligheder tilladelse til at opføre en bolig, end at klage, men det mente Bente Bøgh ikke.

Jens Hansen bad derpå om aktindsigt og modtog som svar herpå samme dag kopi af de fleste sagsakter, dog ikke Bente Bøghs indstilling, idet hun i svaret skrev følgende: "Du får hermed kopi af alle dokumenter i sagen undtagen min indstilling til udvalget, der er undtaget aktindsigt efter offentlighedslovens § 23, stk. 1, nr. 1." Afgørelsen var vedlagt behørig klagevejledning.

Der ønskes en begrundet stillingtagen til de forvaltningsretlige problemstillinger, som ovenstående hændelsesforløb giver anledning til.

Det skal ved besvarelsen af opgaven lægges til grund, at kommunen har overholdt reglerne i databeskyttelsesforordningen og -loven. Der skal ikke inddrages andre regler i planloven end dem, der er gengivet nedenfor. Udstykningsloven skal heller ikke inddrages i besvarelsen.

Uddrag af planloven:

§ 1, stk. 1. Loven skal sikre en sammenhængende planlægning, der forener de samfundsmæssige interesser i arealanvendelsen, medvirker til at værne om landets natur og miljø og skaber gode rammer for vækst og udvikling i hele landet, så samfundsudviklingen kan ske på et bæredygtigt grundlag med respekt for menneskets livsvilkår, bevarelse af dyre- og planteliv og øget økonomisk velstand.

Stk. 2. Loven tilsigter særlig,

1) at der ud fra en planmæssig og samfundsøkonomisk helhedsvurdering sker en hensigtsmæssig udvikling i hele landet og i de enkelte kommuner og lokalsamfund ...

§ 12, stk. 1. Kommunalbestyrelsen skal virke for kommuneplanens gennemførelse, herunder ved udøvelse af beføjelser i medfør af lovgivningen ...

§ 35, stk. 1. I landzoner må der ikke uden tilladelse fra kommunalbestyrelsen foretages udstykning, opføres ny bebyggelse eller ske ændring i anvendelsen af bestående bebyggelse og ubebyggede arealer, jf. dog §§ 5 u og 36-38. ...

Stk. 4. Tilladelser efter stk. 1 kan først meddeles, når der er forløbet 2 uger efter, at kommunalbestyrelsen har givet skriftlig orientering om ansøgningen til naboerne til den omhandlede ejendom. ...

§ 36, stk. 1. Tilladelse efter § 35, stk. 1, kræves ikke til: ...

14) Opførelse ... af en bolig på en landbrugsejendom, hvis areal overstiger 30 ha, når den nye bolig skal benyttes i forbindelse med et generationsskifte ...

Stk. 3. Der kan kun i særlige tilfælde meddeles tilladelse efter § 35, stk. 1, til frastykning af en bolig, der er opført på en landbrugsejendom i henhold til bestemmelsen i stk. 1, nr. 14.

AO 2

Som et led i besparelser på anvendelse af dyr kræftmedicin besluttede ledelsen på det offentlige Storkøbing Sygehus, at vurderingen af, om patienter kunne komme i betragtning til denne medicin, skulle henlægges til en internt nedsat og i sammenhængen fagligt kompetent forsamling af læger. Det fremgik af de skrevne interne retningslinjer for lægeforsamlingens arbejde, at denne ved vurderingen af, om en patient kunne komme i betragtning til en behandling med den dyre kræftmedicin, bl.a. skulle inddrage hensynet til patientens alder. Det fremgik endvidere, at patienter, der var over 80 år, som det helt klare udgangspunkt ikke kunne komme i betragtning til den pågældende dyre medicin. Om lægeforsamlingens journalisering af de truffe beslutninger fremgik det, at det af hensyn til patienten alene var resultatet af forsamlingens vurdering og altså ikke begrundelsen for denne vurdering, der skulle tilføjes patientens journal.

Det fremgik endvidere af retningslinjerne, at den behandlingsansvarlige læge til brug for lægeforsamlingens vurdering og beslutning skriftligt skulle forelægge forsamlingen behandlingsforslaget om anvendelse af det omhandlede medicinske præparat på den enkelte patient bilagt de nødvendige oplysninger om patienten, blandt disse også patientens alder. I overensstemmelse hermed forelagde læge Anders Andersen (AA) et behandlingsforslag vedrørende den 81-årige Bent Bentsen (BB) for lægeforsamlingen. Lægeforsamlingen besluttede under et møde, at BB ikke kunne tilbydes behandling med den pågældende kræftmedicin, hvilket fremgik af et notat i BB's patientjournal. Dette meddelte AA mundtligt til BB under en samtale om det videre behandlingsforløb.

BB udbad sig en forklaring på afslaget, men AA oplyste, at han efter de gældende retningslinjer desværre ikke var i stand til at give en sådan. BB bad på stedet om aktindsigt i sin patientjournal for eventuelt ad denne vej at gøre sig bekendt med baggrunden for afslaget, idet han overvejede at klage over dette til Sundhedsvæsenets Disciplinærnævn, som er rette klageorgan for sådanne klager. Patientjournalen indeholdt ikke noget nærmere om baggrunden for afslaget, hvilket undrede BB. Han bad herefter om indsigt i de skrevne retningslinjer for vurderingen af, hvorvidt en patient kunne tilbydes dyr kræftmedicin. AA var i tvivl om, hvorvidt BB havde krav på indsigt i disse skrevne retningslinjer, og tilkendegav, at han ville drøfte spørgsmålet med sygehusets jurister og vende tilbage.

Et andet forhold, som pressede sygehusets økonomi, var, at en række patienter udeblev fra de tider til røntgen og skanning, som de var blevet tildelt af sygehuset. Det kostbare undersøgelsesapparat stod derfor ubrugt flere gange dagligt. Med henblik på en mere effektiv udnyttelse af sygehusets ressourcer besluttede ledelsen at indføre en ordning, hvorefter de patienter, der af deres læge var henvist til røntgen og skanning, i stedet for at få tildelt en tid af sygehuset selv skulle booke en tid, som passede dem. Det viste sig forholdsvis hurtigt, at denne ordning nedbragte antallet af udeblivelser.

Blandt sygehusets læger var der utilfredshed med de af ledelsen truffe beslutninger om godkendelse af dyr kræftmedicin og om, at patienter ikke af sygehuset fik tildelt en tid til røntgen og skanning, men i stedet selv skulle booke en sådan. To af disse, læge Carl Christensen (CC) og læge Dan Danielsen (DD), gav i et læserbrev i en landsdækkende avis udtryk for kritik heraf. De anførte i den forbindelse, at ledelsen efter deres opfattelse til skade for både patienter og læger var gået for vidt i bestræbelserne på at effektivisere og spare. Videre hed det i læserbrevet, at kravet om godkendelse af dyr kræftmedicin efter de to lægers opfattelse særligt var til skade for ældre kræftpatienter. De to læger fremførte endvidere, at efter deres opfattelse betød ordningen, at kræftpatienter, som fik afslag på den dyre kræftmedicin, ikke havde noget grundlag for at tage stilling til, om de ville klage. Om bookingsystemet til røntgen og skanning skrev lægerne, at dette efter deres opfattelse lod de ressourcensvage patienter i stikken, idet disse typisk ikke ville få booket en tid. Afslutningsvis anførte CC og DD, at de af ledelsen omtalte truffe beslutninger efter deres

opfattelse var ulovlige.

Dagen efter at læserbrevet havde været offentliggjort, blev både CC og DD af ledelsen indkaldt til en tjenstlig samtale. Under samtalen gav ledelsen udtryk for, at indholdet af læserbrevet var i strid med loyalitetspligten. Ledelsen gav endvidere udtryk for, at CC og DD burde have rejst kritikken internt, før de gik til pressen. Afslutningsvis tilkendegav ledelsen, at man så med meget stor alvor på sagen, og at de begge af de nævnte grunde kunne betragte sig som afskediget med det i overenskomsten fastsatte varsel. Begge læger blev meget forundrede over dette og tilkendegav, at de ikke mente, at læserbrevet og de deri fremsatte udtalelser var afskedigelsesgrund. På vej fra samtalen blev de enige om, at de ville klage over afskedigelsen, men ingen af dem vidste umiddelbart, om der var en kontrolinstans, de kunne rette henvendelse til.

Der ønskes en begrundet stillingtagen til de forvaltningsretlige problemer, som ovenstående hændelsesforløb giver anledning til.

Ved opgavebesvarelsen skal det lægges til grund, at en patient efter loven ikke har et bestemt krav på behandling, herunder en bestemt behandling.

Det skal også lægges til grund, at delegation af afgørelseskompetence til forsamlingen af læger er lovlig.

Det skal ved opgavebesvarelsen endvidere lægges til grund, at det følger af journalføringsreglerne på området, at disse har til formål at varetage hensynet til patienterne, herunder at danne grundlag for information af patienten, dokumentere den udførte behandling, fungere som det nødvendige interne kommunikationsmiddel mellem det personale, der deltager i behandlingen af patienten, og danne grundlag for kontrol.

Det skal yderligere lægges til grund, at enhver patient, der er fyldt 18 år, efter reglerne har ubegrænset adgang til indsigt i sin patientjournal.

Endelig skal det lægges til grund, at det følger af reglerne om henvisning til undersøgelse og behandling på sygehus, at sygehuset senest 8 hverdage efter, at sygehuset har modtaget henvisningen, skal oplyse patienten om dato og sted for undersøgelse eller behandling.